

RACHEL NAOMI REMEN

BRANJE MED VRSTICAMI

PODOBNO KOT JAZ tudi Sara že dolgo boleha za Crohnovo boleznijo. V tridesetih letih je preživela več kot štirinajst kirurških posegov v trebuhu in sklepih, zaradi česar se je počutila žrtev. Ko me je prvič obiskala, je bila kronično depresivna in samopomilovanje jo je docela onesposobilo. Sčasoma se je to spremenovalo. Sedaj dela tri dni na teden in sodeluje v živahnem družinskem življenju. Po končanih svetovalnih seansah je njen mož opisal spremembe, ki jih je izpeljala, in rekel, da se počuti, kakor da bi bil poročen z drugo žensko.

Kakšno leto po zadnji seansi je začutila bolecine v čeljusti in obiskala svojega zobozdravnika. Odkril je majhen ognojek v kosti in ji povedal, da ga bo treba odstraniti s kirurškim posegom v koreninskem kanalu. Ko ji je začel opisovati postopek, je nepričakovano vstala in zapustila ordinacijo. Nekaj ur pozneje me je poklical njen vznemirjeni mož, ki jo je ob vrnitvi iz službe našel v dnevni sobi, oblečeno v kopalni plašč in globoko potrto.

Naslednijih petmajst minut je v svoji domislijii obiskovala la, kako naj bi ji vse to pomagalo. Ne bo podzivljajte trpljenja - jala, se je moj logični um zacet upirati. Potiho sem se sprave - vracanje bolzeni, okrevanje za okrevanje. Ko sem jo sprem - godki njen dolge bolzeni, leto za letom, operacija za operacija, bolnišnico sobo za bolnišnico sobo. Pocasi so se razgrinjali do -

Naslednjih tri desetimi let.

ona sama, lezala je v komi na zacetku svoje bolzeni pred kakim vilja, da se je znasla v bolnišnici sobi. Bolnica na posetilji je bila

Ko je odpela tista namisljena vrat, je presenejena ugots -

gal razvozljati občutke.«

sem rekla. »Na drugi strani bos odkrila nekaj, kar ti bo pom - pri mi vrat, »Ko bos pripravljena, sez naprej in odpri vrat,« je dihati, sem ji predlagala, naj si predstavljaj, da stoji pred za - zmogla slediti zunemu vzorcu. Ko je zacetla počasneje in glob -

Spodbudila sem jo, naj zavina hrber in se sprosi. Pocasi je

gal odkriti razlog potrosit. V solzah je privolla.

upodabljanjem, ki ji je tedaj zelo koristilo. Mogoče ji bo pom - nekako premagaana, zbita.« Predlagala sem ji, da bi poskusili z vemi, »je rekla. »Pocutim se, kot sem se privic, ko sem bila tu, zmorem,« je rekla. »To je kaplja čez robo.«

Zgrozila sem se ob Sarini spremembi; bila je kot pred tremi leti, ko me je privic obiskala. Njene oči so bile brez življensja, la, ki so ji prisla pod roke v gaderobni omarti. Skruseno je sedela lasje nepočesani. Videti je bilo, da je navlekla nase prva oblači - pejite jo k meni,« sem rekla.

Ni se mu sanjal, zaka, ona pa mu ni hotela odgovarjati. »Pri -

izzvalo še močnejših občutkov nemoči in žrtve? Vendar je nadaljevala, njen glas se je krepil in postopoma se je zravnavala na stolu. Prispela je do leta 1988, obstala v operacijski dvorani ter opazovala dvanajsto operacijo, med katero so ji zamenjali desni kolk, ko je nenadoma odprla oči ter bruhnila v smeh. »Zobna korenina, turobna korenina,« je zatulila in solze smeha so se ji skotalile po licih. »Tole drobceno operacijo bom zmogla z vezanimi rokami na hrbtnu.«

Sara je z ogledom zgodovine svoje bolezni prepoznala zgodbo izza zgodb, osebni pomen v znanih dejstvih in dogodkih. Ko se je globoko in iskreno zazrla v svojo ranjenost, je našla svojo moč, začutila neukročeno voljo do življenja, pogum in sposobnost, da spet okreva. Mogoče je vsaka »žrtev« v resnici preživeli, ki tega še ne ve.